

Примљено	29.11.2023.
Орг. јед.	
Својер.	

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име
Датум и место рођења

Милан Нинослав Јањић
30. 6. 1993, Врање

Основне студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Француски језик и књижевност
Дипломирани филолог
2012.
2016.
8,24 (осам, 24/100)

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена
Научна област
Наслов завршног рада

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Француски језик и књижевност
Мастер филолог
2016.
2017.
9,86 (девет, 86/100)
Француска књижевност и култура
Грчки мит код Расина

Докторске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Година уписа
Остварен број ЕСПБ бодова
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Филологија
2018.
120
10,00 (десет, 100/100)

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске
дисертације
Име и презиме ментора,
звање
Број и датум добијања
сагласности за тему
докторске дисертације

ЕТИЧКА РАЗМАТРАЊА У ДИДРООВОМ КЊИЖЕВНОМ ДЕЛУ
Др Нермин Вучељ, ванредни професор
Бр. Одлуке: 8/18-01-001/21-026, од 10. 2. 2021.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна
Број поглавља
Број слика (шема, графикона)
Број табела
Број прилога

349
9
/
/
/

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
	Јањић, Милан. „Дидроов триптих о моралу”, <i>Књижевна историја</i> , 2021, 175, 335–358.	
1	Предмет анализе у раду јесу повеле које чине Дидроов триптих о моралу – <i>Ceci n'est pas un conte, Madame de La Carlière</i> и <i>Supplément au Voyage de Bougainville</i> , а у којима се проблематизује опозитност природног и друштвеног морала и аргументацијски претресају ставови којима се предност даје једном од ова два опречна етичка постулата. Јањић, Милан. « Les thèmes éthiques dans les contes de Diderot », <i>Philologia Mediana</i> , 2021, XIII, 559–571.	M23
2	Истраживачки корпус за овај чланак чини седам Дидроових наративно-дијалогских дела: <i>Les Deux Amis de Bourbonne, Entretien d'un père avec ses enfants, Ceci n'est pas un conte, Madame de La Carlière, Supplément au Voyage de Bougainville, Le Rêve de d'Alembert, Entretien d'un philosophe avec la maréchale de ***</i> . У раду се аналитички елаборира следећа етичка проблематика код Дидроа: индивидуални и друштвени морал, апсолутни и релативни морал, религијски и атеистички морал. Јањић, Милан. „Дидроова теорија грађанске драме”, <i>Philologia Mediana</i> , 2019, XI, 329–342.	M51
3	Чланак аналитички систематизује начела Дидроове теорије грађанске драме коју је француски просветитељ елаборисао у списима <i>Entretiens sur le Fils naturel</i> и <i>De la poésie dramatique</i> , и вредносно сагледава француског теоретичара у контексту просветитељске постигнутости позоришта, а која настоји да позоришну уметност у грађанском 18. веку одреди и заснује као школу буржоаског морала. У раду су подвучене разлике између Дидроове теорије драмске уметности и позоришне праксе, тј. између прокламованих поетичких начела драмског стварања и конкретних уметничког учинка Дидроових позоришних комада.	M51

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.	ДА	НЕ
Кандидат Милан Н. Јањић има три објављена рада у стручним часописима, а која садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације, од којих су два рада објављена у часопису који издаје Филозофски факултет Универзитета у Нишу.		
Кандидат испуњава услове за одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Филозофског факултета у Нишу.		

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација *Етичке теме у Дидроовом књижевном делу*, на 349 страна штампаног текста, садржи девет поглавља, од којих је прво „Уводно разматрање”, а последње „Закључно разматрање”, док преосталих седам поглавља чине посебна тематска разматрања на која је подељена насловна тема доктората. Додаци докторату чине „Библиографија”, са 248 насловних јединица, затим резимеи на француском и енглеском језику, као и два Регистра – „Index nominum” и „Index operum”.

У уводном поглављу се на прегледан и систематичан начин објашњава зашто је изабрана разматрана тема, излаже се методолошки приступ истраживању и представља истраживачки корпус. Друго поглавље, насловљено „Дидро и етика”, нуди, с једне стране, кратак историјски преглед науке о моралу, од терминолошког одређења етике до трасирања основних праваца ове филозофске дисциплине, и, с друге стране, позиционира Дидроа као етичара у контексту етике просветитељства. Значај овог поглавља је у томе што се њиме утврђују филозофске основе Дидроове етике, а које се могу дефинисати кроз следеће кључне речи: материјализам, антиклерикализам, природна религија, слободна воља и биолошки детерминизам.

Треће поглавље, „*Индискретни драгуљи*”, књижевни темељ Дидроове етике, бави се пишчевим романсијерским првенцем у којем су, кроз филозофске метафоре и алегорije, сучељени индивидуални и друштвени морал, као и противуречности природе и културе. Кандидат Милан Н. Јањић је у својој елаборацији доказао да *Les Bijoux indiscrets* изражавају општа гледишта саме просветитељске философије која је обележена двојношћу рационализам – сензуализам. У четвртом поглављу, насловљеном „Поимање етичког искуства у Дидроовим моралним причама: природа, човек и друштво”, пет моралних прича аналитички је сагледано у заједничком кључу који представља троугао човек–природа–друштво, а у којем се човек налази између морално индиферентне физичке стварности и друштва као моралног организма изграђеног на интересубјективној конвенцији. Кандидат Милан Н. Јањић умешно структурише поглавље увезујући у елаборацијску целину пет Дидроових прича: *Ceci n'est pas un conte, Madame de La Carlière, Supplément au Voyage de Bougainville, Entretien d'un père avec ses enfants, Deux amis de Bourbonne*.

Пето поглавље, „Етика материјалистичког атеисте”, а на тему природне религије из које је искључен Бог тзв. објављених религија, проучава етички кодекс у следећа три дела: *Le Rêve de D'Alembert, L'Entretien d'un philosophe avec la Maréchale de***, La Religieuse*. Прецизно вођеном анализом аргументовано је приказано Дидроово стајалиште да морал и религија не само да нису нужно повезани, већ да се истински моралан може бити без институционализоване религиозности. Ослањајући се на богату теоријску литературу, кандидат Милан Н. Јањић аналитички рашчлањава дидроовску науку о опозитности биолошког детерминизма и слободне воље у шестом поглављу, насловљеном „Етичке последице философије фатализма: *Фаталиста Жак и његов господар*”,

понудивши образложени закључак да Дидро заговара једно ново *спознај себе*, условљено човековом интеракцијом са светом и природом, а у коме је садржано и све теоријско и практично настојање да се спозна онтологија човека коју творе физика, физиологија и хемија. Седмо поглавље, „Иморализам и етика зла у *Рамоовом синовцу*“, систематизује све мисаоне парадоксе које је Дидро философски провокативно развио у овој дијалошкој сатири. „Дидроово морализаторско позориште“, осмо је и уједно последње тематско поглавље, у којем се своди биланс неуспеха Дидроа драмског писца спрам Дидроа теоретичара. Девето поглавље, сугестивног поднасловa „Етика књижевности Денија Дидроа: парадокс једног моралисте“, доноси закључна разматрања до којих се у истраживању дошло.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Кандидат Милан Н. Јањић, који је у пријави докторске дисертације био поставио као циљ да на основу анализе Дидроовог књижевног опуса систематизује његове етичка разматрања, ослањајући се на претходна научна истраживања у овој области настала првенствено на француском и енглеском језику, као и на постојећа на српском језику, остварио је своју научно-истраживачку замисао. Кандидат је у ранијој пријави теме био подвукао да ће својим критичко-аналитичким приступом сучелити сва претходна истраживања о Дидроу и етици, те да ће своју анализу позиционирати у односу на већ постојећа истраживања и изнаћи свој истраживачки простор као и аутономан приступ, како би дао оригинални допринос дидрологији. Докторска дисертација која је пред нама у свим својим сегментима испуњава постављену истраживачку замисао.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Будући да у дидрологији, како српској тако и светској, не постоје студије или дисертације које систематизују Дидроова етичка начела изведена из разматрања питања морала у његовом стриктно књижевном делу, и да постојеће студије обрађују одређени аспект Дидроовог опуса или одређени временски период, тиме докторска дисертација кандидата Милана Н. Јањића представља значајан научни допринос за српску и светску дидрологију.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Научно-истраживачки рад кандидата Милана Н. Јањића у овој докторској дисертацији обављен је на самосталан и оригиналан начин. Кандидат се успешно позиционирао у односу на сва досадашња истраживања у области дидрологије, те понудио научно значајну систематизацију Дидроових етичких разматрања која је француски просветитељ извео у свом књижевном делу. У том смислу, ова докторска дисертација представља оригинални научни допринос дидрологији.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу свега наведеног, и на основу укупне позитивне оцене текста докторске дисертације *Етичка разматрања у Дидроовом књижевном делу*, Комисија за оцену докторске дисертације Милана Н. Јањића предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу, као и Научно-стручном већу за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу, да усвоје Извештај о оцени докторске дисертације и да кандидату Милању Н. Јањићу одобре јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању Комисије 8/18-01-007/23-039

Датум именовања Комисије 6. новембар 2023. године

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Др Биљана Тешановић, редовни професор Француска књижевност и култура Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу (Установу у којој је запослен)	председник
2.	Др Нермин Вучељ, ванредни професор Француска књижевност и култура Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установу у којој је запослен)	ментор
3.	Др Никола Бјелић, ванредни професор Француска књижевност и култура Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установу у којој је запослен)	члан

Датум и место:

28. 11. 2023, Крагујевац – Ниш